

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Organ: Za vprašanje in narod — za pravico in resnico — za boja do smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDRUŽENIH
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

STEV. (NO.) 76.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 18. APRILA — THURSDAY, APRIL 18, 1940

LETNIK (VOL.) XLIX.

Naziji pridobivajo na Norveškem-Italija se sumljivo vede

Angleži se morajo skrajno požuriti, ako hočejo preprečiti popolno osvojitve Norveške od strani nazijev. — Nemške čete prodre že daleč proti sredini Norveške. — Zaveznici potrebuje pristanišče in letališče.

London, Anglija. — Angleški voditelji se sicer rotijo, da ne bodo prej mirovali, dokler ne bo zadnji nazi pogin iz Norveške, toda opazovalci trdijo, da bo to tako ogromno delo, da ga bo Anglija težko izvršila pred koncem vojne, kakor dolgo bo že ta trajala. Edino, kar bi dalo nekoliko upanja, pravijo, bi bilo to, ako bi se posrečilo tekom enega tedna izkrcati na Norveškem armado, ki bi štela najmanj 100.000 mož. Prej pa, kakor bi se moglo to izvesti, bi morala Anglija zavzeti par pristanišč, med njimi zlasti Trondheim, kajti na kakih težko pristopnih krajih bi šlo izkrcavanje tako počasi, da bi ga Nemci lahko uspešno preprečili z aeroplani.

Upoštevali pa je, da med tem, ko Angleži izkrcavajo svoje vojaštvo "na več točkah," kakor se je včeraj objavilo, tudi naziji ne drže križem rok. Nasprotno, kakor trdijo poročila, se vrši stalen dovoz novih čet in njih armada se je tako ojačila, da je prodrla iz Oslo že daleč proti severu ter uspešno pobija odpor norveških čet. Sicer pa so te čete itak sestavljene po večini iz neizvežbanih prostovoljcev, ki jih je težko postaviti nasproti nemški vojaški mašini. Kakor se je v tork predpovedalo, so naziji dosegli že mesto Stortien ter so na ta način na dvojce precepili Norveško, ki je na tem kraju najbolj ozka.

O angleških četah se trdi, da so zavzele severno pristanišče Narvik. To se je sprva proglasilo kot velik uspeh, toda pri natančnejšem pogledu se je uvidelo, da ta zmaga ni posebne važnosti. Okolica tega mesta je namreč obdana od ostrih gorskih grebenov in ni na daleč nikjer pripravnega mesta za pristajanje aeroplanov. Letališča pa zaveznici nujno potrebuje, ako hočejo na Norveškem sploh kaj opraviti. Naziji so v tem oziru mnogo na boljšem, kajti že zdaj imajo vsaj za silo na razpolago letališča ter si v kratkem času lahko zgrade še številno novih. To bi jim pomagalo, da bi lahko z razmero-majhno armado mogli obvladovati znatno močnejše angleške sile.

SOVJETI VIDJO ZMAGO ZA NAZIJE

Moskva, Rusija. — Neki tujakajski list napoveduje, da stoji zaveznici pred tem, da boste končno izgubili sedanjo vojno na Skandinavskem in, da se bodo nemške napadale sile s tem uspehom znatno ojačile, ker so se približale Angliji ter bodo na njo lažje izvajale napade. Pri tem list izraža možnost, da se utegne ta Anglija in Francija obrniti na Balkan, da od tamkaj poskusite srečo, katera se jima je izjalovila na severu. Vse to je odvisno od tega, kako sta-

IZVOZ NAJBOLJŠIH LETAL

Anglija in Francija dobite najmodernejša letala.

Washington, D. C. — Anglija in Francija boste lahko nakupovali v Ameriki najboljše in najnovejše bojne aeroplanov, ki jih premore ta dežela. To je razodel zakladniški tajnik Morgenthau pri razgovoru s časnikarji zadnji ponedeljek. Nekateri teh aeroplanov so tako novega tipa, da od ameriških oblasti niti preizkušeni še niso bili. Baje se pred zaveznicami tudi ne bo skrival noben tajni izum v tem oziru. Kakor se pričakuje, boste ti dve naročili v prihodnjih dneh letal za celo milijardo dolarjev.

BRONASTE KIPE IN ZVO-NOVE POBIRAJO

Berlin, Nemčija. — Nemčija potrebuje za svojo armado vso kovino, kar je more dobiti, in bodo morali iti v to svrhu tudi razni bronasti kipi. O teh kipih se je Goering izrazil, da itak niso drugega kakor stara šara, češ, da nimajo nobene umetniške vrednosti in, da po navadi predstavljajo take osebe, ki niso nič storile za nemško ljudstvo. Podobna žrtev vojne bodo postavili tudi bronasti zvonovi. Ukazano je, da se morajo registrirati vsi zvonovi, ki tehtajo več kakor 22 funtov, izvzemši tistih, ki se rabijo za signaliziranje.

VSKE DROBTINICE MAŠČOBE JE ŠKODA

London, Anglija. — Angleškemu ljudstvu se naroča, da morajo varčevati z vsakim drobcem maščobe, in sicer zato, da se lahko več prihrani za vojne potrebe. Maščoba je namreč potrebna pri izdelovanju nitroglicerina, ki je nasprotno važen pri izdelovanju eksplozivnih sredstev. Tako je neki član zdravstvenega ministerstva ugotovil, da vsako pust po jedi na krožniku povprečno skoraj pol unče maščobe, kar nanese skupno na leto ogromno količino 50.000 ton za vso Anglijo.

METODISTI PROTI TAYLORJU

Newark, N. J. — Na tukajšnjem zborovanju metodistovskih cerkva se je zadnji ponedeljek sprejela resolucija, s katero se zahteva od predsednika Roosevelta, da takoj odpokliče svojega poslanika v Vatikanu, Taylorja, češ, da se z njegovim imenovanjem spravljajo Zed. države v uradno zvezo s cerkvijo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

lišče bodo zavzele balkanske države, pravi list.

KRALJ ZBEŽAL ČEZ MEJO?

Norveški kralj se z vlado umaknil na Švedsko.

Berlin, Nemčija. — Iz Norveške je prispelo v tork poročilo, da se je tamkajšnji kralj Haakon umaknil s svojo vlado vred preko meje na Švedsko. S tem je, kakor se vidi, kralj odločno odklonil nazijsko ponudbo, naj prizna sedanjo začasno nemško vlado, češ, da bo to edini izhod zanj, ako si hoče ohraniti kraljevsko krono. Kakor je bilo že poročano, se je moral kralj več dni neprestano skrivati pred nazijskimi aeroplani, ki so ga zasledovali na njegovem begu iz Oslo proti severu.

PROBLEM DENARJA NA NORVEŠKEM

London, Anglija. — Preko angleških radio postaj se je zadnji ponedeljek izdala objava v norveškem jeziku, v kateri se daje naročilo Norvežanom, naj se ne branijo jemati angleškega in francoskega denarja od vojaštva iz teh dveh držav, češ, da vojaki niso imeli časa, da bi bili denar izmenjali. Objava se je glasila tako, kakor da prihaja od norveške vlade, same.

NA PAŽNJI PRED NOTRANJIMI SOVRAZNIKI

Bruselj, Belgija. — Tukajšnja vlada je, kakor se je v ponedeljek objavilo, podvela varnostne korake, da si zagotovi, ako bi prišel napad od zunaj. To previdnost so ji narekovala poročila iz Norveške, ki vedo povedati, da so imeli

LADJE SE MORALE VRNITI

New York, N. Y. — Neka ameriška tovorna ladja se je zadnji ponedeljek vračala nazaj v tukajšnje pristanišče. Obrnila se je sredi Atlantika, ko je izvedela za vojno na Norveškem. Ladja je namreč vozila pol ducata ameriških bojnih aeroplanov za Švedsko. Zadnji teden se je na podoben način vrnila neka druga ladja, namenjena za Norveško, ko je napravila že 600 milj vožnje.

PO KAT. SVETU

Pariz, Francija. — Med francoskimi patruljami in nemškimi prednjimi stražami je prišlo na zapadni fronti zadnji ponedeljek od ostrih spopadov. Posebno resni so se pripetili v bližini Luksemburga in nekoliko bolj vzhodno.

Amsterdam, Nizozemska. — Parlamentu je vlada predložila osnutek za novi zakon proti špijonaži, ki ima biti znatno ostrejši od sedanjega. Določa namreč najvišjo kazen 15 let zapora, namesto sedanjih šest let.

Luksemburg. — V od-stvo tukajšnjega mesta je v ponedeljek izdalo odlok, po katerem je prepovedano shajanje več kakor treh oseb na javnih prostorih po mraku. Take odredbe se navadno izdajajo, ako oblasti pričakujejo kakke nerednosti.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Nemci ob vpadu tja zaveznike med norveško armado samo, ter, da se jim je zato tako uspešno posrečila zasedba.

ČAKA V ZASEDI

Kakor hitro zavre na Balkanu, se pričakuje nastop Italije. — Nova napetost v Rumuniji.

Bukaresta, Rumunija. — Med tem, ko balkanske države s skrbjo in negotovostjo čakajo, kaj jim prinese bližnja prihodnost, pa sumijo obenem, da jim ne grozi vsa nevarnost samo od Nemčije, ali morebiti tudi od Rusije. Z enako nervoznostjo so obrnjene oči tudi proti Italiji, kajti znamenja kažejo, da je ta država na preži, da bo takoj skočila, kakor hitro v tem kotu Evrope zavre.

K skrajno eksplozivnemu položaju, ki vlada tukaj, se je te dni približala še nova iskra, namreč, ko je v ponedeljek rumunska vlada prepovedala vsako nadaljnje izvažanje žita iz države. Ta odredba ni bila izdana morda iz kakih političnih ozir, marveč le iz nujne sile; vlada se namreč boji, da bo za njeno deželo samo zmanjkalo žita, dasi je drugače ena najbogatejših žitnic Evrope. V sled mobilizacije, ki je pobrala najboljše delovne moči v armado, je obdelovanje polja že v jeseni in bo tudi zdaj spomladi, tako zaostalo, da bo letos kaj malo pridelka.

Nemčija se bo po tej odredbi rumunske vlade gotovo čutila silno prizadeta, zlasti še, ker je vlada istočasno omejila tudi izvoz petroleja. Zelo je verjetno, da bo zato z vso silo pritisnila na Rumunijo, ako to ne bo zalego, bo udarila.

Kakor hitro pa bi se tukaj vnelo, se z gotovostjo pričakuje, da bo takoj tudi Italija nastopila od druge strani, namreč, da bo zasedla vsaj jugoslovansko Dalmacijo, ako ne več. V resnici se trdi, da te dni pošilja močne oddelke vojaštva v Albanijo, njena mornarica pa, da "manevrira." Zasedbo, pravijo, bi izvršila deloma zaradi zemlje, kot take, deloma pa tudi, da prehitijo Anglijo in Francijo pred njunim morebitnim nastopom na Balkanu.

DOVOLJENO JIMA OSTATI V AMERIKI

Chicago, Ill. — 40 letni Stan. Boraca in njegova 35 letna žena bosta smela ostati v Zed. državah toliko časa, dokler se zopet ne upostavi samostojna poljska država. Par je prišel nezakonitim potom semkaj v letu 1928 iz Kanade. Pred več meseci je distriktno sodišče odredilo njuno deportacijo, dasi imata sina, starega 9 let, ki je bil rojen tukaj. Prizivno sodišče je pozneje odločilo, da bi bilo nečloveško, ako bi hoteli zdaj deportirati družino na Poljsko. Okrožno sodišče je ta odlok zadnji ponedeljek potrdilo, toda je odločilo, da morata biti deportirana takoj, kakor hitro pride Poljska do obstoja.

Iz Jugoslavije

Dva nevarna požara v bližini Litije. — Ban Dr. Natlačen je osebno obdaril junaška stražnika, ki sta v Kranju prišla zloglasnega roparja Haceta. — Smrtna kosa. — Drugo iz starega kraja.

Dva požara

Šmartno pri Litiji, 20. marca. — V nedeljo smo imeli sončen dan, popoldne pa je povlekel veter. Pri Vidgarjevih, ki so stanovali v hribu Sitarjevu na goličavi sredi gozda, so imeli peko. Krušno peč so imeli na koncu stavbe kar na prostem. Veter je raznašal iskre in mahoma je bila hiša v plamenih. Vnela so se še drva pred hišo in proti njej se je dvignil visok stebel dima. Vidgarjevi in še dvojice sosedov, ki imajo tamkaj v bližini svoje skromne hiše, so začeli brž gasiti. Iz Šmartna so pritekli ljudje na pomoč, prispela je tudi litijska gasilska četa z motorko. Gasilci so oteli domovanje sosedov, Vidgarjevima pa je pogorelo vse. Na nepojasnjen način je začelo goreti v sosednjem Zavrstniku pri Pungerskihovi. Sodijo, da je nekdo podtaknil ogenj. Sestri Pungerskihovi, ki sta stanovali v hišici na hribu, sta opazili ogenj šele sredi noči. Prebudi ju je glasen pok, ko je raznesla vročina večje steklenice žganja, ki je bila shranjena v shrambi. Tedaj je bila hiša že vsa v plamenih. Sestri sta poskakali za silo oblečeni skozi okna. Zgorelo je vse do tal ter sta zaradi tega občutno prizadeti. Za storilca se zanimajo oblastva.

Priznanje junaškima stražnikoma

Ljubljana, 17. marca. — Stražnika Franc Medle in Gojmir Kremžar, ki sta v Kranju s tveganjem lastnega življenja ukrotila in ujela zloglasnega roparja in morilca Antona Haceta, pri čemer sta bila hudo ranjena, sta bila v ljubljanski bolnici deležna posebnega priznanja, ko ju je obiskal ban Dr. Marko Natlačen. G. ban je obema ranjenca krepko stisnil roko ter jima čestital k uspehu. Posebno je poudaril, da zaslužita pohvalo in priznanje za junaško obnašanje, pri katerem sta oba tvegala življenje. Ranjenca sta prejela od g. bana vsak po eno pismo, v katerem je bilo pismeno priznanje g. bana, ki poudarja, da sta s svojim odločnim nastopom rešila vso deželo velikega strahu, za kar jima je tudi prebivalstvo hvaležno. Pohvalno je omenjena njuna junaška borba, za katero jima g. ban izročila tudi posebno nagrado v denarju. Ze tedaj, ko sta stražnika odpirala kuverte, so obema žarela lica, še bolj pa so se jima zasvetile oči, ko so se jima iz pohvalnega pisma ulok zadnji ponedeljek potrdilo, toda je odločilo, da morata biti deportirana takoj, kakor hitro pride Poljska do obstoja.

Chicago, Ill. — 40 letni Stan. Boraca in njegova 35 letna žena bosta smela ostati v Zed. državah toliko časa, dokler se zopet ne upostavi samostojna poljska država. Par je prišel nezakonitim potom semkaj v letu 1928 iz Kanade. Pred več meseci je distriktno sodišče odredilo njuno deportacijo, dasi imata sina, starega 9 let, ki je bil rojen tukaj. Prizivno sodišče je pozneje odločilo, da bi bilo nečloveško, ako bi hoteli zdaj deportirati družino na Poljsko. Okrožno sodišče je ta odlok zadnji ponedeljek potrdilo, toda je odločilo, da morata biti deportirana takoj, kakor hitro pride Poljska do obstoja.

bana in ga od srca privošči obema stražnikoma. Posebno prav pa bo nagrada prišla Francu Medletu, ki stalno podpira svojo mater, ki živi v Gabrju pri Brusnicah na Dolenjskem.

Nesreča pri streljanju

Ko je 35 letni delavec Josip Tergrlav iz Ločice pri Polzeli streljal na dan pred svojim godom, s topičem, se je topič razletel. Tergrlavu je razmésarilo desno roko in zaplestje, da se je moral zateči v celjsko bolnico po pomoč.

Smrtna kosa

V Retju, tako poročajo iz Trbovelj, je umrl Jožef Frajle, posestnik, dober gospodar in zaveden veren ter delaven mož. — V Lučanah, onstran meje, so pokopali provizorja v St. Juriju ob Pesnici Antona Zupanciča. Rojen je bil l. 1884 v Hajdini pri Ptuj in bil l. 1912 posvečen v mašnika. Služboval je v St. Andražu v Slovenskih gorah in v raznih krajih lavantinske škofije.

Vode primanjkuje

Iz Trbovelj pišejo, da so nekateri, ki imajo sicer vodovod v hiši, bili celo zimo v stiski za vodo in te mizerije še sedaj, na spomlad ni konec. Pomankanje vode občutijo prebivalci že nekaj let, odkar rabi vodo iz občinskega studenca tudi rudnik za svoje ljudi, ker studenci zaradi globljih rudniških izkopov usihajo.

Novo naprave za pridobivanje koka

Na merodajnih mestih je že določeno, da bodo zgradili naprave za pridobivanje koka iz lignita. Najbrže bodo te naprave zgradili v Kreki in Tuzli. Celokupne instalacije bodo stale okrog 250 milijonov dinarjev. Take naprave ima že Madžarska. Jugoslovanski lignit je bil v te namene poslan na Madžarsko ter so bili rezultati poskusov prav ugodni, zato bodo sedaj izdelovali koks iz lignita kar doma.

Združenje v duhu napredka

Sadjarji in vrtnarji novomeškega okraja so združeni v 16. podružnicah. Večkrat se člani tega združenja sestanejo v Novem mestu, kjer določajo enotne smernice svojega dela v prid in pospeševanje sadjarstva in vrtnarstva na Dolenjskem in so imeli dose-daj že lepe uspehe. To privablja potem k združenju še druge, ki so morda poprej le od strani malo nezaupno gledali to "novotarijo," ki je pa uspešna in koristna.

Pred kratkim je bila v delavnici v Kearny, N. J., spuščena v morje nova trgovska ladja "Doctor Lykes". Pred odplutjem je ladjo "krstila" s steklenico šampanja Mrs. C. Pepper, soproga senatorja iz Floride. Ta prizor kaže gornja slika.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene newspaper in America.
Established 1891

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Rdeča nit v zgodovini

Groza spreleti človeka ob mislih, da je na zemlji komaj kje kaka večja planjava, ki ne bi kdaj bila že bojišče. Velike osvobodilne spremljajo jate krokarjev. Vojske spreminjajo našo zemljo v pokopališče, kamor pa ne legajo utrjeni, od starosti trhi starci, ampak cvet mladosti, ki bi naj bil nosilec bodočih rodov. Zadnja svetovna vojna je nagomilila osem milijonov mrličev in kakor so Amerikanci izračunali, je na vsakega prišlo 25,000 dolarjev vojnih stroškov. Kdo pa je izmeril neizmerno duševno trpljenje, kdo strašno srčno podivjanost, kdo škodo na zdravju in na imetju, kdo razdejavanje v družinah in uboštvo, ki nastopa kot stalni spremljevalec vojne!

In vendar niso vojne osamljeni slučajni v zgodovini. Peter Veliki je menda v svoji oporoki zapisal, da mora imeti Rusija vsaj na deset let vojno, ker drugače te države ni mogoče vladati. Toda kakor daleč sega zgodovina, niso bile vojske le na deset let, ampak je preteklo redko kdaj eno samo leto brez krvavih vojn. V 700 letih je bilo Janusovo svetišče v Rimu zaprt kot znamenje miru komaj trikrat. Pa Rim vendarle še ni pomenjal vsega sveta!

Stalni pojav velikih vojn, ki jih dela še prav posebno krvave in krute, je nebrzdana človeška hudobija, ki jo vojna sprosti, da se zdviga v vsej svoji samobitnosti in nasilnosti. Vojna sprosti v ljudeh najnižje nagone in jih spremeni v zveri, da teptajo vse, kar naj bi človeka spominjalo na višje poslanstvo. Torej pravo in pravico, nprav in življenje; v ljudeh se prebudi demonska sila uničevati, rušiti, zatirati in ubijati. Če je bila v dobi starih Rimljanov resnična beseda Galca Brenna: Vae victis — gorje premaganecem!, ni bila nič manj resnična v poznejših stoletjih in je še prav enako resnična dandanes. Ta vzklik je grozni finale vsake vojne.

Pri predkrščanskih rodovih je bila navada, da se niso zadovoljili z zmago nad sovražnikom, ampak so premaganemu narodu naložili trajni sužnji jarem. Na ta način je zatiranje in zasužnjevanje premaganega nasprotnika postalo trajno, izpremenilo se je v običajno ustanovo suženjstva. S presenetljivo trdoživostjo se je suženjstvo ohranjalo skozi vsa stoletja — prav do naših dni! Proti koncu preteklega stoletja je francoski misijonski škof Lavigerie veliko storil za odpravo suženjstva in je s svojimi poročili in spisi močno pretresel vest Evrope. Na pretresljiv način je popisal lov afriških arabskih rodov na črnce v pokrajinah jezera Tanganyka. Ti mohamedanski lovci na ljudi so se v četah in dobro oboroženi vrgli na zamorske vasi, jih požgali, pobili vse, ki so se ustavljali, nato pa ženske, mladeniče in otroke poglani na več tedensko potovanje po strašni Sahari. Le na večer so ujetniki dobili prigrisček hrane in požirek vode. Ako so o kom domnevali, da ne po prestat pota ali pa da ne obeta dobre kupčije, temu se je eden od paznikov zadaj približal in ga enostavno pobil s kolom in pustil ležati ob potu.

A nikar ne porecimo: Hvala Bogu, strašno suženjstvo je srečno za nami in živi le še kot moreč spomin iz zgodovine! Komunisti v Sovjetski Rusiji niso nič manj groznega suženjstva uvedli kot čisto reden delovni sistem za svoje politične nasprotnike. Mednarodni urad za delo zaradi tega ni mogel sprejeti v članstvo sovjetskih strokovnih organizacij, ker je bilo dokazano, da se v proizvodnji poslužujejo suženjskega dela. Na stotine in na milijone ruskih delavcev in kmetov je pod komunistično knuto pomrlo na suženjskem delu v brezkončnih gozdovih Timana, v sibirskih rudnikih in pri gradnji gigantskih prekopov. In še vedno umirajo v tisočih. Iz groznih poročil, ki nam prihajajo iz nesrečne Poljske, se celo uradno od novih gospodarjev potrjuje, da je tudi ta visoko kulturni, krščanski narod zadela v naših dneh usoda modernega suženjstva, ki se v ničemer na razlikuje in ne zaostaja za oblikami starega poganskega suženjstva, le da se neprimerno hujše občuti in je bolj poniževalno po dveh tisočletjih krščanstva, ki je v človeku prebudilo čut za čast in človeško dostojanstvo. Brez razlike lahko opazujemo, da se povsod tam, kjer se povrača brezboštvo in poganstvo, v celoti znova uveljavlja tudi predkrščanski način življenja in oblike, — torej tudi suženjstvo.

Najbolj pa nas mora presenetiti, da se moderni barbar pri vsej svoji grozovitosti in razdiralnemu delu, ki spominja na pravo satanstvo, neprestano sklicuje na najbolj sveta gesla, ki jih javno obeša na svoje zastave. Kadar je najbolj divjaški in nekulturen, tako nastopa, kakor da je v službi najbolj svetih idej in človečanskih idealov. Sicer pa vemo, da je že zahrbtni morilec Brutus kot nagib za svoje podlo dejanje navedel pretezo, da se bori za svobodo. In vsako zatiranje, vsaka grozovitost in nasilje se poslej ovija v plašč svobodoljublja in bratstva. To velja tako za 30letno vojno, kakor za razne evropske revolucije do komunističnega terorja v naših dneh.

Naš čas razglasa za svoje vrhovno vodilo: Bodi moj brat, ali pa ti razbijem glavo! V žalostnih sodobnih časih, ko smo nekako prijadrali do viška kulture, moramo kar naprej ugotavljati, da nečloveška okrutnost, surovost in fanatizem nikakor niso pojavi, ki jih pozna le davna zgodovina. Ne, to so žal dejstva, ki davni in današnji dobi dajejo celo glavno označbo. Tako zelo so značilna za človeka, da je sv. Pavel govoril o "mysterium iniquitatis", o skrivnosti greha, krivice. Tako so značilna, da je Dante, hoteč kar moč učinkovito pokazati grozo pekla, vzel kar zgodovino in dogodke svoje dobe in svoje domovine. Pa tudi še v našem rodu je nečloveškost, pokvarjenost in pobesnela strast ubijanja in uničevanja tako strašno, da vsi, ki se tega zavedajo, upravičeno dan za dnem molijo: Iz globočine kličemo k Tebi, o Gospod!

RAZNE NOVICE IZ LA SALLE

La Salle, Ill.
Dne 7. aprila je bilo število slovenskih rojakov in rojakin obiskalo našo naselbino La Salle in sicer so prišli iz Waukegana, Chicago, Joliet, Rockdale, Oglesby, De Pue in Peru. Prišli so, da se seznani-jo z člani JSKJ., prijatelji in prijateljicami, s katerimi se niso videli že po več let. To je bilo zares veselo snidenje v Slovenskem narodnem domu oni dan, ko so se uradniki federacije zbrali, nakar se je razvila vesela zabava v obeh dvoranah doma. Slišali smo par lepih slovenskih govorov in prav tako lepo narodno slovensko petje Soče ter videli prav smešno igro, katero so u-prizorili slovenski igralci iz Chicago. Vse je bilo prav dobro. — Seveda, ta dan je bil tudi Tone v dolini jako iznenaden. Maršala Mr. John Russ in Mr. John Riffel, dva moja stara znanca in prijatelja in zvonarja, sta pripeljala v gostilno celo armado dobrih Slovencev in Slovenk iz Joliet. Tako je napravila tudi Mrs. M. Jagodich iz Rockdale. Tako so se oni dan prav veselo zabavali. Zato vam vsem prisrčna hvala, ki ste me obiskali. Tako sva si segla tudi v roke s stari prijateljem Mr. Joe Nemanichem, ki že par let gori v Waukeganu vodi pogrebni zavod. Pozabiti ne smem tudi na Mervarjevo harmoniko, ki je oni dan igrala kot za stavo. Mr. J. Riffel in Mr. Joe Vufic, sta se kosala za prvenstvo. Oba sta napravila kar najbolje. Hvala vam moza in Mr. in Mrs. J. Martin Dragovanu pa hvala za petje in humor. — Tako so nam chikaški fantje in mož-

je zapeli prav fino nekaj slovenskih pesmi. Mr. Joe Fajfar, Mr. A. Karpenc in Mr. Gomilar. Hvala jim! — Hvala tudi Mr. in Mrs. F. J. Vrančiču za obisk. Sploh pa vsem skupaj lepa hvala in zdravstvenje z željo do zopetnega veselja snidenja. Za dan 30. marca so se pa zopet naši Slovenci in Slovenke zbrali skupaj gori v šolski dvorani sv. Roka, da častitajo dobrima katoličanoma Mr. in Mrs. Anton Horžen k 25 letnici zakonskega življenja. To je bil pravi srebrni jubilej. Tudi dopisnik vama spoštovana jubilarita častita prav iz srca, da bi zdrava, v veselju in zadovoljnosti slavila tudi zlato poroko v krogu svoje družine gori v Princetonu, na farmi. Poleg tega da bi tudi vsega veliko pridelali.

Dne 5. maja bo zopet nekaj. To pot bo pa slovenski narodni koncert, katerega nam bo dal pevski zbor Soča v Slovenskem narodnem domu na Prvi cesti. K temu koncertu ste vsi prav prijazno vabljeni. S svojo udeležbo boste pokazali, da ljubite slovensko pesem.

Tudi nekaj bolnikov še imamo. Tako je bolna Mrs. Fr. Bruder, Sr. in se nahaja bolna na svojem domu na 143 Gooding Street. Želimo ženi, da bi se ji zdravje skoro povrnilo, ki jo morala prestati tolike bolečine. — Doli na West na 2. Cesti so pa bolni Mr. J. Juričič in L. Kolina. Tudi Mrs. Fr. Gregorich, še ni pri trdnem zdravju. Želimo vsem, da bi jim Bog dal trdnega zdravja. — Vsem pa pozdrav!

A. S., poročevalec

Oglas v "Amer. Slovincu" imajo vedno uspeh!

SLOVENSKA IGRA V WAU-KEGANU

Waukegan, Ill.

V nedeljo 21. aprila ob 8 uri zvečer priredili igralci cerkve Matere božje v Waukeganu lepo igro v petih dejanjih. V tej igri "Stari in mladi," katero je spisal Anton Medved, bodo sledeči igrali posamezne vloge: Joseph Drašler kot Jernej Jamnik, kmet; Gabriel Drašler kot Jamnikov sin France; Ljudmila Gerchar kot Jamnikova hči Mica; Jennie Chepon kot druga Jamnikova hči Metka; Jerry Remžar kot Šepar, kmet in Miciin mož; Rose Mary Grimsich kot Alena Zidanova, Francetova nevesta; John Gerchar Tine Remec, Kramarjev hlapec; John Artach kot ptičar Blaže; Stanley Mika kot Ivan Kragelj, agent; Rudy Novak kot žandar; John Hladnik kot gostilničar Matija.

Igra bo jako zanimiva in je vredna, da jo pridete vsi pogledat. Pri igri bo igral orkester fare Matere božje. Vstopnina je samo 35c. — Vsi prijatelji fare Matere božje ste povabljeni na to zabavo. Borte te igre so članice društva Krščanskih žena in Mater, ki kličejo vsem na veselo snidenje v nedeljo 21. aprila.

Poročevalka

"VEČNA LUČ" SIJALA V CHICAGU

Chicago, Ill.

Zadnje nedeljo popoldne je imela tukajšnja slovenska naselbina zopet eno redkih, pri-lik, da se je duševno prijetno razvedrila, in je to priliko tudi v polni meri izrabila, kajti obsežna šolska dvorana je bila natlačena tako, da je bilo v njej ljudi 'kot lista in trave.' Prihitele pa je dosti rojakov tudi iz drugih, okoliških naselbin. Ta obilna udeležba v tako lepem vremenu, kakor je vladalo ravno v nedeljo, je res nekaj posebnega. Brez dvoma pa je k njej pripomogel dober namen, v katerega se je prireditev vršila, namreč za sklad, s katerim nameravajo šolske sestre v Lemontu graditi novi dom za stare ljudi, deloma pa je pridobilo ljudi gotovo tudi vabljivo oglaševanje.

Ne glede na to, iz kakega vzroka so prišli rojaki v dvorano, resnica je, da so dobili visoko odškodnino za svoj čas in za svoj denar, kajti igra "Večna luč," ki so n a m jo predstavljali na odru, je bila taka, da se je popolnoma primerno izrazila neka ženica, ko je rekla, da "je blu pa že tku lpu, da nikdar tega." Res je bila igra sama na sebi lepa, toda "lpu" so jo pa tudi igrali, da zaslužijo vse pri-znanje. Sicer pa smo itak že vnaprej vedeli, da bo vse, kar mora biti, kajti nastopali so skoraj sami izkušeni igralci, s katerimi je uspeh skorajda zagotovljen.

Tako na pr., ko smo videli na programu, da imata glavni vlogi Mrs. Blai in Mr. Martin Miller, smo pričakovali ne samo dobro, marveč najboljšo. V resnici je ta par naravnost

nedosegljiv. Miller je do popolnosti naravno predstavljal skrbnega slovenskega delavca v Ameriki, dobrega soproga in očeta, ki pa ga njegova natančna žena 'vedno' "fiksa." On pa vse to z dobrodušnostjo prenaša, ker itak ve, da žena ni taka ostra, kot se na zunaj kaže, ter je končno boga to poplačan, ko dobi od nje poljub, na katerega je 20 let potpežljivo čakal. Ženo Mar-jeto, skrajno natančno, toda dobrega srca, je dovršeno do-bro igrala Mrs. Mary Blai, kakor zna pač samo ona igra-ti.

Videli smo to pot zopet tu-di našo staro znanko na odru, Miss Mary Vaupotič, katere je, kakor vedno, prav dobro izpeljala svojo vlogo. Pred-stavljala je navidezno gospo-dično Stanko, ki pa je v res-nici poročena žena, a je mo-rala pobegniti od svojega krutega moža in se skrivati pod napačnim imenom. Njena skrivnost pa se je izvedela in to je dalo dosti posla ostrim ženskim jezikom. Predstavi-ko teh firbenih in klepetavih žensk je igrala Mrs. Paula Ožbolt, katere je bila menda prvokrat na odru, a je kljub temu prav samozvestno na-stopala ter je upati, da jo bo-mo še videli. Tisti malopridni mož, Jernej, pa je bil drugi naš znanec, namreč Mr. An-ton Krapenc, kateri zna do-bro izpeljati vse, kar mu daš. Tudi zdaj je prav imenitno predstavljal najprej ošabnega brezveza in nato skrušenega spokornika.

Na odru smo videli to pot tudi fajmoštra, ki ga je igral Mr. Frank Ribič. Obnašal se je tako dobro, da je nekdo iz-razil skrb, če ni morda Father Edward "želos," da mu ne bo ta novinec fare prevzel. Prav dobro se je odrezal tudi Mr. Frank Kopore, do ušes nesrečno zaljubljeni Gregor, ki mu je končno nesrečni slučaj pripomogel do sreče.

Pohvalo zasluži tudi Mrs. Frances Gomilar. Ta je menda kar ustvarjena za vloge zaljubljenih deklet, kajti navadno jo vidimo v taki vlogi in jo tudi prav dobro izpelje. Njen fant v tej igri je bil Mr. John Prah, ki se je po dolgih letih končno vendar upal zo-pet na oder in, kakor se sliši, niti enkrat ni vloge vrnil. Ze prejšnjo smo ga večkrat videli v vlogi zaljubljenca, to pot pa se je postavil po vrhu še kot boječ in neroden snubec. Prav dobro je mencial, stokal, se zvičal in davil, ko je bilo tre-ba dekletini materi staviti od-ločilno vprašanje, končno pa je spravil iz ust vse nekaj drugega, kakor je mislil. Pri-pomniti pa je k temu, da je take vrste snubitev danes v Ameriki kaj redka. Zdaj se vrši celi potek nekako tako: — On: "I'm crazy about you, babe. C'mon, let's get hitch-ed." — Ona: "Oke, sheik." In zaroka je končana. Mama iz-ve o njej šele, ko se ji pride hčerkica postaviti z novim prsta-nom, seveda, ako ima "sheik" \$2.50 za down payment. Omeniti je treba še dve ose-

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Nove zvonove so blagoslovili

Newburg-Cleveland, O. — Zadnje nedeljo je bila v tu-kajšnji slov. fari sv. Lovren-ca izredno slavnost, h kateri se je zbrala cela fara in še mnogo drugih rojakov je prišlo iz sosednjih far, da so prisostvovali slovensemu bla-goslovu novih zvonov. Obrede blagoslovitve zvonov je izvršil opat Rt. Rev. Stanislav Gmu-ca iz opatije sv. Andreja na Buckeye Rd. — Nepozabna bo ta slovesnost za vse udele-žence. Novi zvonovi pa bodo z visokih lin zvonika sv. Lo-vrenca oznanjali faranom ve-sele in žalostne novice za dol-go dolgo dobo.

Nov grob v Pennsylvaniji

Pittsburgh, Pa. — Tukaj je pred kratkim zatisnil svoje oči rojak John Gašperšič, v starosti 61 let. Doma je bil iz Prema na Notanjskem. Zapu-šča ženo, dva sinova in štiri hčere. Podlegel je vodenici, po okolu sedem mesečnem trpljenju.

Pod avto je padel

Cleveland, O. — Tony Gor-nik, star 66 let, ki stanuje na East 66th Street je vsled sla-bosti padel na St. Clair Ave. Po nesrečnem naključju je pa-del ravno pred neki avto, ko se je začel premikati od ploč-nika. Voznik v prvem hipu ni opazil, kaj se je zgodilo in še-le na krike ljudi, je bil opo-zorjen na nesrečo. Gornika, ki je precej poškodovan, so odpeljali v Glenville bolnišni-co.

Poslušalcem milwaukee slo-venske radio ure

Milwaukee, Wis. — Vsled nekaterih sprememb v progra-mih na WEMP radio postaji, se bo do nadaljnjega vršila ju-goslovanska radio ura vsako nedeljo ob 2:15 popoldne, na-mesto ob 2:00 kot je bilo do-sešad in bo trajala do 3. ure. Ta sprememba stopi v veljavo prihodnjo nedeljo.

bi, ki jih sicer nismo videli, a ste bili kljub temu važni. Prvi je električar Mr. Shonta, ki zna iz rokava stresati strele, Kdor rabi kaj takega blaga, naj se pri njem oglasi; na odru je eno prav izvrstno po-kazal. Druga oseba pa je bil šepetavec, oziroma šepetavka. Bila je tako dobra, da se je ni nič prav nič slišalo zadaj pri vratih.

Igra sama se lahko razdeli v izrazito dva dela. Dočim je prvi del ponekod prav razpo-sajeno humorističen, pa udarja drugi del po večini na res-no, versko plat. Očitno je hotel pisatelj zadovoljiti obe stranki, "ta pobožno" in "ta posvetno." Posrečilo se je to njemu, pa tudi našim igral-cem.

TARZAN IN OGENJ V THORU

(97)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko sta Ukah in D'Arnot zaslišala krike z vrha obzidja, sta nemudoma planila proti najbolj zaraščeni delu džungle, da se tako unaknetna izvidniškim džungelskim straznikom, ki so gotovo slišali te krike in opozorila. Njuna pot v Rathor se jima mora posrečiti, da pripeljeta pomoč pravočasno.

Novica, da sta Rathorijane Ukah in D'Arnot, eden Tarzanovih tovarišev usla, je bila kaj kmalu sporočena kraljici, kar jo je silno razburilo. "Tarzan ima tudi tujak svoje prste vmes, pripelje ga takoj sem," je jezno ukazovala kraljica, vsa tresoč se od silne-ga razburjenja.

"On bi moral biti točen od ostalih," je Dr. Wong syetoval Altei. "Tvoj nasvet ni slab," reče hladno kraljica; "toda prihaja mnogo prepozno. Vsa-sih, Wong Tai, kar dvomim nad tvojo zvestobo, Pazi se!" "Vsevedna kraljica me slabo pozna," odvrne Kitajec po-korno in se globoko prikloni.

"Vedno sem pripravljen ubogati naj-modernejši in se pokoriti njenim pove-ljem," dostavi Dr. Wong z udano kre-tinjo. Precj časa sta potem močje gle-dala drug v drugega, da bi razumela drug drugega nišli, ko se nenadno od-pro vrata držeča z temnega hodnika in straža privede Tarzana in Perryja.

POZOR!

Poglej na številke poleg naslova in imena. Ali ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomaži listu!

15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
IK "AMERIKANSKEGA SLOVENCA" IN
PRODAJALEC HIŠ.

DESETI BRAT

IZVIREN ROMAN

Spisal
Jos. Jurčič

"Gospoda fajmoštra menda vendar ne boš dolžil tatvine?" pravi Matevžek.

"Kaj," vpije Krjavelj — "zakaj je bil pa tak lep pogreb? Za pogreb in mašo denar velja."

"To je vse plačal mladi Dražar, katerega je deseti brat zaklad skopal. Le molči, Krjavelj, in pazi, kaj govoriš!" svari ga krčmar.

"Tako sta pa ona dva kradla. Naj! Saj jima ne bo nič zaleglo, če Bog mene sliši. Človek bi si bil vsaj še eno kozo kupil, ko ne bi bili ti lakotniki bankovcev požrli."

In prav milo se je storilo Krjavlju. Ni se dal preveriti možem, da morda deseti brat ni imel bankovcev, ampak kako drugo pisanje. Kako je bilo Krjavlju hudo pri srcu, to utegne le tisti popolnoma umeti, kateri je skušil kakor on, kako človeka je in peče, če vidi, da mu je dolgega upanja spolnitev splavala po vodi. Ker pa vemo, da je med našimi blagovoljnimi braveri malo, malo takih, ki bi poznali žalost in otožnost po kozu, ki bi lahko bila, pa je ni, bojimo se, da baš večina ne bo umela Krjavljeve reve in nadloge. Zakaj se kmetje, Krjavljevi znanci, ki so bili vrh vsega tega še sami kozarji, niso umeli Krjavljevega srca ali ga vsaj umeti niso hoteli. Brezsrčno so se smejali ubogemu možu. Krjavlja, ki si je bil dobro v svesti, da je pametnejši ko vsi ti praznoglavec, jezilo je to posmehovanje majhino, in da bi svojo misel še bolj zatrdil in se tako malo maščeval, začel je še bolj rentati in kleti desetega brata, ki mu ni ničesar zapustil, razen premajhnih črevljev in treh dvajsetic. Ali kmetje tudi tukaj niso hoteli njegovih misli biti, hvalili so desetega brata rekši, da ga je škoda, da je umrl, in Matevžek je celo predrznil se Krjavlja poučevati, da pregrešno govori, če koga, ki je umrl, tako obira. To je bilo pa poštenjaku vendar preveč. Klobuk je jezno na glavo potisnil, vse žganje na enkrat izpil in zavpil: "Kaj, vi boste meni pravili, kaj je greh? Pa vi? Kaj boste zame plačevali ali kako? Vi vsi vkup še ne veste, kdaj ste siti! Jaz sem bil pomorski vojščak, svet sem obhodil, pa nihče me ni učil, kaj je greh! Učenega Hrvata sem imel na barki za prijatelja, on je več vedel ko vi vsi in ni me učil, kaj je greh."

In odhajaje zaloputne Krjavelj duri za seboj, da se je vsa Obrščakovina potresla. Po Krjavljevem odhodu se je nekaj časa pletla govorica o njem. Kmetje so ga sodili in obirali po svoje, kakor so najbolje vedeli in znali, in so tako prišli na njegov smolnjak, na dobra kola in sploh na kmetijo. Naposled se je pa po stari navadi pomenek tako zasuknil, da so zopet o prvi reči govorili, o Kvasu in desetem bratu. "Teda je vendar le umrl, Martinek!" reče eden izmed mož. — Pač ga je škoda! On je znal lepo govoriti, kedar se je podal. Takega ne bo več nekaj časa ali pa nikoli."

"Kaj menite, vendar je to čudno," pravi Matevžek. "Človek živi, vesel včas, včas žalosten, nazadnje ga pa zmanjka. Čez tri leta ne bo že nihče vedel, da je deseti brat živel. Komaj ga bo še eden izmed nas pomnil, kakovega lica je bil."

"Saj smo za nebesa ustvarjeni, kakor pravijo učenci naši. Naj bo, kakor je božja volja," odgovori drugi.

"Šembrano lep pogreb se je bil napravil," pravi krčmar.

"Kaj pak!" odgovori Matevžek. "Kedar boš ti umrl ali pa jaz, ne bo svet tako vrel skupaj, tako je po pravici govoriti. Posebno gosposkega ne bo nobenega za teboj. Pri pokopavanju je bil graščak, Vencelj, tisti Kvas in vedigabog, če še kdo ka-li."

"Tistega Kvasa ni bilo potlej več videti, kar so desetega brata pokopali," dostavi krčmar.

"Veste, kaj bom jaz rekel, možje!" oglasi se kmetič, ki je bil v prepiru o cesarju v manjšini ostal, "kedar bom jaz umrl, nič ne skrbim in malo mi je mar zato, ali bo šel kak gosposki človek za menoj za pogrebom ali ne. Jaz sem včas kedar nisem mogel spati, premišljeval in pravim, da Bog kmetovo molitev rajši ima ko gosposkovo. Saj še ne vem, če gospoda kaj moli ali nič. Le v cerkvi ga poglej. Pokonci stoji in še z usti ne gane. Bog ima kmečko molitev rajši ko gosposko, zato ker kmet več molitve stori."

"Kaj še, ti ne veš nič," oglasi se Matevžek brž. "Če gospod le križ stori, pri Bogu menda več zaleže kot tvoj cel roženkranc. Le ti na pratiko poglej, kjer svetniki malani stoje, črni in rdeči. Pa razbiraj svetnike in videl boš, da so vsi gosposkega stanu. Ta ima škofovsko palico namalano, ta kraljevo krono, ta ima bukve v rokah. Kmeta pa ne najdeš med svetniki in svetnicami ne."

Oni mož od jeze zardi, da se mu zopet njegova beseda ometa. Koj se pa nekaj domisli, veseli udari ob mizo in zavpije: "Ni res, kar praviš! Sveti Gol na pratiki nima ni bukev ne škofovske kape namalane zraven sebe, ampak panj čebel nese na rami. Kdo pravi, da ni bil kmet, če nosi čebele?"

"Jaz pravim!" vpije Matevžek. "Ti ne veš prav. Le poslušaj, bom jaz povedal! Zakaj se pa pravi v pregovoru:

Sveti Gal
panj čebel ukrkal!

On ni bil kmet in čebel ni imel v lastnem ulnjaku, ampak ukradel jih je bil pri sosedu. Zato je pokoro delal in v nebesa šel potlej za svetnika."

"Nemara da je res tako," pravijo drugi. Oni kmetič malo pomisli, v drugič ob mizo udari in pravi: "Pa je vendar tudi en kmet svetnik, recite, kar hočete. Zakaj se pa od svetega Zidorijsa poje, da je bil kmet in je ovčice pasel, na Oljski gori, tri-najst let."

"Nu, naj bo!" pravi Matevžek. "Pa tega ne veš samo ti. Tudi mi vemo, da je bil sveti Zidorijs poprej kmet! Pa preden je v svetim Petrom porajtal, da ga je med svetnike v nebesa spustil, stopil je v žolnirski stan, kakor pesem pravi. Saj se poje:

Zvesto je cesarja služil,
še bolj pa Gospod Boga.

Ali se ne poje tako?"

"Naj se!" odgovori oni. "Obrščak, kaj sem dolžen?"

"Nikar še ne hodi," tolaži ga krčmar.

"Nočem, da bi se kdo ujedal in mi vsa-ko besedo ometal. Kar vem, to vendar vem, ne? Naj pa Matevžek govori, ki vse ve in zna!"

(Dalje prih.)

BOLJŠEVIŠKA "MIROLJUBNOST"

Med stalnimi krilatcami, ki jih uporabljajo komunistični agitatorji pri svoji razdiralni akciji, je tudi ta o veliki miroljubnosti boljševizma. Stvarno pa so vodili boljševiki doslej v dobrih 20 letih svojega režima v Rusiji že osem vojn. Leta 1918. so vpadli s svojimi rdečimi četami na Finsko, Estonsko, Letonsko in Litvo. Dve leti pozneje so napadli Poljsko in doživeli poraz na Visli pri Varšavi. Istega leta so pričeli tudi vojne operacije proti Georgiji, ki so trajale skozi štiri leta do 1924 ter terjale stotisoče žrtev. Od leta 1925 do 1931 so aktivno posegali v kitajske boje in organizirali kitajsko rdečo vojsko. Leta 1934. so vdrla sovjetski vojaški oddelki v Zunanjo Mongolijo. Leta 1936. je posegala sovjetska unija z voj-

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedajo s svojimi pripovedovanji okrog sveta. — V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebine: — Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob Uruguaju. — Črez mejo. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebine: — Miss Alma. — Derviš. — Spletke in zanke. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL (4 knjige) s slikami 627 strani. Vsebine: — Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo. Družba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598 strani. Vsebine: — Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Meko romal. — Pri Šamarihi. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami 577 strani. Vsebine: — Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Mirid. — Ob Vardarju. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594 strani. Vsebine: — Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema. Cena vsem 4 knjigam. \$1.50

SATAN IN ISKARIJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebine: — Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Splet na divjem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dediči. Cena vsem 12 knjigam. \$3.50

SOBOLJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebine: — Kozak števila deset. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Doinov. Vse 4 knjige. \$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebine: — V Kairi. — Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po puščavi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov. — Abu Hamsa Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sužnje. — Ljubite svoje sovražnike. — Na seribah. — Ugnan. Vseh 12 knjig. \$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vsebine: — Gran Chaco. — Puščavnik. — Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige. \$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami. Vsebine: — Kovač Šimen. — Zaročja z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Vse 4 knjige. \$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebine: — Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Njo-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig. \$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624 strani s slikami. Vsebine: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevi farmi. — Dvoboj za življenje. — Potopljivi zakladi. Vse štiri knjige. \$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebine: — Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Vse štiri knjige. \$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgorajšnjih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana je cena 45c. Zato se priporoča, da vsak naroči vse zvezke vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, kakor pa če bi jih posamezno naročali. Z vsakim naročilom je poslato potreben znesek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, razven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Rd. Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trank

O Stalinu vidim zapisano:

"...izmed vseh diktatorjev je Stalin najmočnejši na svetu. Njegova plača znaša tisoč rubljev na mesec (\$200), ima več avtov, in z visokim zidom obdano vilo zunaj Moskve, katero je prej posedoval neki bogatin..." Well, ne vem, ali je to zapisano, da je Stalin vrlo skromen, ali da je sijajno plačan. Stalina odklanjam, ampak zdaj je na čelu Rusije, in če ima mesečno le 200 dolarjev, je zelo skromen.

Tupatam se še danes oglašajo posamezniki in opisujejo, kako je bilo, ko so bili vojni ujetniki. Nič na tem, še zanimivo bi bilo, ko bi zopet ne bilo tako presneto klaverno. Bil je "ruski ujetnik," ampak bilo je vse polno "ruskih" uši, in "Avstrijci" menda niso imeli prav nič te robe, le med Rusi je bilo vse polno. Ali razumete, kako klaverno je?

In med ruskimi ujetniki se je pojavilo neko stremljenje, da bi bilo nekaj za neko Jugoslavijo. Strmljenje je prišlo od srbske strani, saj od kakih "Avstrijcev" sploh ni moglo priti. Ampak pogledajte, kakšen odpor je bil in kakšna ogorčenost, da bi šli za — Srbe, zopet strašno ušive Srbe, in še v smrt so raji šli, in ideje kake Jugoslavije še danes ne razumemo, in še danes, se zdi, bi prišli za puške, ko bi Franc Jožef ustal in poklical.

Saj niste klade, da bi ne videli, kako je klaverno, ko zopet stojimo pred sužnostjo, in avstrijsko sužnost celo proslavljajo.

"Pijancu se izogni z nabašanim vozom," pravi slovenski pregovor. Pravilno. Hvale vredno je, ako kdo opisuje, kako grdo je, če se ga nalezijo ali dobi pod lase kaka ženska. Prav, da se to pokazuje javnosti, morda kaj pomaga. Ampak se piše: "...mi gledamo. Razdrapanja kolena, strgane nogavice, "undi" in tišto, kakor pravi sv. pismo: "Možjes je udaril..." Naravnost

gnusno, kar se zapiše. Ni samole hudo grdo, če je kdo pijan, in pijana kaka ženska, še bolj grdo je, če kdo tako piše, da človeku vzame sapo. Ali smo res civilizirani?

IZ DOMOVINE

Draga nevesta

Mladi Selim Bajramović iz vasi Šalje v Južni Srbiji se je zaljubil v lepo hčerko kmeta Rušida Bajgore, ki je pa zahteval za njo 10.000 dinarjev odkupnine. Selim, ki ni bil premožen, je obljubil, da bo odkupnino odplačeval v teku enega leta. Sedem tisočakov je plačal, zadnje tri pa ne, ker mu je zmanjkalo denarja. Pa je nedavno rekel Rušid Selimu, da če ne more plačati, naj vsaj prinese živga volka in s tem pokaže da je junak, sicer da da hčer drugemu snubcu. Zaljubljeni Selim se je res podal v zasneženi gozd, kjer je v smrtni nevarnosti prežal na samotnega volka in ga tudi resnično vjel ter prinesel bodočemu tastu, nakar mu je Rušida naročil, naj le pride v svate.

Tvornica aluminija povečala produkcijo

Kot se poroča je v tvornici za aluminij v Lozovcu pred kratkim pričelo na novo obratovanje 20 novih peči, tako da je zdaj v obratu 56 peči. Tako se je kapaciteta povečala za več kot 30% in bo produkcija aluminija lahko znašala na dan do 9000 kilogramov.

Najstarejši rudarski upokojenec

V Zagorju živi Josip Jesih, ki je letos ob Gregorijevem slavil 87 letnico svojega rojstva in je najstarejši rudarski upokojenec. Doma je od Sv. Duha. Delal je najprej v toplotniški cinkarni, nakar je dobil zaposlitev pri rudniku v Zagorju.

Najnoveše vesti najdete v dnevniku "Amer. Slovincu!"

ŠMARNICE

ki jih priporočamo č. gg. duhovnikom, družinam in posameznikom za mesec majnik:

1. EVHARISTIČNE ŠMARNICE \$1.50
2. MARIJA V PREDPODOBAH in PODOBAH, Jože Volc \$1.00
3. SVETA MAR. MARIJA ALALOK, Blaž Dvoršak \$1.00
4. LAVRETANSKE ŠMARNICE, J. Jerše \$1.00
5. MARIJA VRTNARICA NAŠEGA SRCA \$1.00
6. MARIJA VZOR KRŠČANSKEGA ŽIVLJENJA, Fr. Krulc \$1.00
7. NA SV. GORO, M. Brumat \$1.00
8. MARIJINA BOŽJA POTA V EVROPI, Jos. Lavtžar \$1.50
9. POZDRAVLJENA KRALJICA, J. Jerše \$1.00
10. ŠMARNICE MARIJE POMOČNICE, Fr. Knific, Broš. \$0.75
11. ŠMARNICE ARSKEGA ŽUPNIKA \$1.00
12. ZNAMENJA NA NEBU, Jos. Jerše \$1.00
13. RIMSKE ŠMARNICE, Dr. Mihael Opeka \$1.00
14. LEPA SI, LEPA SI, ROŽA MARIJA \$1.00

Naročila je poslali na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!